

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/778/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812218991
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3812218991.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Oľgy Lichnerovej a sudkýň JUDr. Alice Beňovej a JUDr. Ivety Martinákovovej v právnej veci navrhovateľa M., s.r.o., so sídlom S., M. XX, Y.: XX XXX XXX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou R. M., s.r.o. so sídlom S., V. 4, proti odporcovi Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 14. februára 2014, č.k. 16C/204/2012-99 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal proti odporcovi zaplataenia náhrady majetkovej škody vo výške 175 Eur a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 497,88 Eur z titulu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Prievidza a účastníkom náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie vo výroku o zamietnutí návrhu, ktorým sa navrhovateľ domáhal náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy súd prvého stupňa po právnej stránke odôvodnil § 3 ods. 1 písm. d), § 4 ods. 1 písm. a) bod 1., § 9 ods. 1 a 2, § 16 ods. 1 a § 17 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. Navrhovateľ uviedol, že ako oprávnený podal exekučnému súdu návrh na zmenu súdneho exekútora a legitímne očakával, že súd mu poskytne súdnu ochranu a v zákonnej lehote rozhodne o zmene exekútora Exekučný súd napriek tomu, že vec ním prejednávaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti, si nevyžadovala takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase. Oboznámením sa s exekučným spisom Okresného súdu Prievidza, sp. zn. 9Er/660/2007 súd prvého stupňa zistil, že v tejto exekučnej veci oprávnený podal dňa 15.10.2009 žiadosť o zmenu súdneho exekútora. Dňa 11.12.2009 predložil súdu spis s vyčíslením trov exekúcie. Okresný súd Prievidza uznesením zo dňa 06.07.2010 rozhodol o zmene exekútora a poveril vykonaním exekúcie navrhovaného súdneho exekútora, ktorému postúpil aj exekučný spis. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 12.07.2010. Hodnotením skutkového stavu veci dospel súd prvého stupňa k právnemu záveru, že návrh nie je podaný dôvodne, preto ho zamietol. Nevyhnutnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu sú: protiprávny úkon, resp. škodová udalosť, vznik škody, príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody, zavinenie (len v prípade subjektívnej zodpovednosti, pri objektívnej zodpovednosti nie je podstatné, či zodpovedný subjekt vznik škody zavinil, alebo nie). S poukazom na zákonné podmienky vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, súd prvého stupňa v danej veci skúmal tieto podmienky a dospel k záveru, že splnené neboli. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti súd prvého stupňa dospel k záveru, že

navrhovateľ nepreukázal, že by činnosťou súdu v namietanom exekučnom konaní došlo k nesprávnemu úradnému postupu, nepreukázal vznik ani výšku skutočnej škody, ani prípadnej nemajetkovej ujmy, ani príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom súdu spočívajúcim podľa neho v tom, že súd nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote a uplatnenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmu. Návrh v celom rozsahu ako nedôvodný zamietol. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., keď úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko mu žiadne trovy nevznikli. Navrhovateľovi právo na náhradu trov konania nevzniklo, pretože vo veci nemal úspech.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ z dôvodov, že v konaní došlo k vadám uvedeným v ust. § 221 ods. 1 O.s.p. a to, že v spojení s ust. § 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. sa mu postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., v konaní rozhodoval vylúčený sudca (§ 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. g) O.s.p.), súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p., súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, zároveň dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatňované a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že súd prvého stupňa vec prejednal v neprítomnosti odporcu a jeho právneho zástupcu postupujúc podľa § 101 ods. 2 O.s.p. s tým, že navrhovateľ riadne a včas požiadaval o zrušenie pojednávania. Navrhovateľ uskutočnil podanie, ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich k tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená systémom súdneho manažmentu je potrebné z konania vylúčiť, pričom okolnosť, že krajský súd nevezhliadol v označených veciach a skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu nič nemení na tom, že v očiach navrhovateľa a objektívne v očiach verejnosti, nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Uviedol, že názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, neobstojí. Navrhovateľ podal ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na nestranný súd, ktorej výsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu. Čo sa týka konečného rozhodnutia vo veci súdom (vylúčeným sudcom) neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p., proti ktorému legálne pripustil odvolanie. Súd sa nedostatočne oboznámil s podmienkami, za ktorých je možné viesť konanie, keď ignoroval žiadosť navrhovateľa o odročenie nariadeného pojednávania z dôležitého dôvodu. Rovnako nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam odporcu, z ktorých súd pri svojom rozhodovaní vychádzal a zachytil ich aj v odôvodnení svojho rozhodnutia. Súd sa tiež dopustil viacerých omylov, keď konštatoval, že navrhovateľom namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, avšak v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Namietal porušenie svojho práva na kontradiktórne konanie, kedy navrhovateľ ako strana konania nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť k týmto dôkazom o prednesoch vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Kontradiktórnosť súdneho procesu sa neobmedzuje len na oprávnenie vyjadrovať sa k tvrdeniam protistrany, ale vzťahuje sa aj na rovnaké oprávnenie voči dôkazom, ktoré súd získal z vlastnej iniciatívy. Čo sa týka skutočnosti, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, poukázal na skutočnosť, že súd vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu určil sám. Poukázal tiež na judikatúru Ústavného súdu, koncepciu spravodlivého súdneho konania s tým, že kontradiktórnosť súdneho procesu sa neobmedzuje len na oprávnenie vyjadrovať sa k tvrdeniam protistrany, ale aj na rovnaké oprávnenie voči dôkazom, ktoré súd získal z vlastnej iniciatívy, pričom nie je ani dôležité to, či tieto skutočnosti boli známe iba jednej strane, alebo žiadnej z nich. Súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je v odôvodnení rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise. Súd bez nariadenia pojednávania doplnil skutkový základ dokazovaním, ktorého obsah a rozsah si určil sám, keď navrhovateľ žiadal vykonať dokazovanie všetkými listinami, ktoré tvoria exekučný list. Súd sa v odôvodnení rozhodnutia zaoberal len škodou, ktorá mala súvisieť so správou pohľadávky počas nečinnosti súdu a opisuje ju ako škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti konaním dlžníka. Súd však úplne ignoroval všetky tvrdenia o majetkovej škode, ktorá vznikla z titulu udržiavania a správy informačného systému a z titulu výdajov, na administratívne spracovanie textov, publikačné výdaje, poštovné a telekomunikačné výdaje. Z odôvodnenia rozsudku vôbec nie je zrejmé akou úvahou súd dospel k presvedčeniu, že majetková škoda nevznikla. Rovnako sa to však týka chýbajúcich dôvodov pri nemajetkovej ujme. Navyše napriek tomu, že skutkový dej a skutkový základ v tomto konaní je jedinečný, odôvodnil svoje negatívne rozhodnutie rovnakými dôvodmi opísanými tými istými vetami,

ako v iných svojich rozhodnutiach. Nesúhlasil tiež s tvrdením, že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti súdu zapríčinil dlžník, teda povinný. Pravým právnym titulom je v danej veci nesprávny úradný postup exekučného súdu a za ten dlžník nemôže niesť zodpovednosť. Navrhovateľ hodlal v konaní pred súdom prostredníctvom vykonaného pojednávania predložiť dôkazy o výške majetkovej škody a to aj prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie si zabezpečil. Poukázal tiež na skutočnosť, že aj po podaní žaloby škoda ďalej narastá. Súd vo svojom rozhodnutí vôbec nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Sám súd zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenom čase a pre túto nečinnosť a nesprávny úradný postup nenašiel žiaden objektívne udržateľný ospravedlňujúci dôvod. Rozhodnutie súdu je preto vnútorne rozporné a napriek tomu, že súd zistil porušenie práva, nekonštatoval ho a na tejto chybe postavil svoje rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy navrhovateľovi. Uviedol, že sú irelevantné úvahy súdu o tom aké spôsoby judikovania pohľadávky si navrhovateľ zvolil a tiež sú irelevantné úvahy o podstate a rozsahu podnikateľského rizika. Všetky a akékoľvek problémy, ktoré boli vyvolané v právnej sfére navrhovateľa nerešpektovaním zákonnej lehoty zo strany exekučného súdu svedčia o potrebe nastoliť spravodlivosť poskytnutím finančnej satisfakcie za porušené práva. Žiadal preto, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na opätovné prejednanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadril.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací vec preskúmal podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebný ako vecne správny potvrdiť podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p., pričom v nadväznosti na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s vecne správnym a vyčerpávajúcim odôvodnením súdu prvého stupňa, na ktoré v celom rozsahu poukazuje.

V sporovom konaní, o ktoré ide aj v prejednávanej veci, platí dispozičná a prejednacía zásada. Prejednacía zásada spočíva v tom, že tvrdenie skutočností a navrhovanie dôkazov, ktoré ju preukazujú, je zásadne vecou účastníkov konania. Úprava vychádza z toho, že iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na účastníkoch a ukladá im označiť dôkaz k preukázaniu tvrdenia. Účastník má povinnosť tvrdenia (§ 79 ods. 1 a § 101 ods. 1 O.s.p.) a povinnosť dôkazu. K splneniu tejto povinnosti je viazaný každý účastník konania. Pokiaľ navrhovateľ poukazuje na ust. § 101 ods. 2 O.s.p., odvolací súd zdôrazňuje, že ust. § 101 ods. 2 O.s.p. predpokladá pre prejednanie v neprítomnosti účastníka konania skutočnosť, že sa účastník nedostaví na pojednávanie a nepožiada z dôležitého dôvodu o odročenie. Navrhovateľ v prejednávanej veci bol riadne predvolaný na konanie pred súdom prvého stupňa na deň 14.02.2014, navrhovateľ predvolanie na pojednávanie prevzal dňa 03.02.2014, svoju neúčast písomne neospravedlnil, nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania, a preto súd prvého stupňa správne vo veci rozhodoval v zmysle ust. § 101 ods. 2 O.s.p. v neprítomnosti riadne predvolaného navrhovateľa ako aj v neprítomnosti riadne predvolaného odporcu.

Odvolací súd preto zdôrazňuje, že v prejednávanej veci nebolo porušené právo na kontradiktórne konanie. Podľa ust. § 115 ods. 1, 2 O.s.p., ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak, súd nariadi vo veci samej pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná. Predvolanie sa musí doručiť účastníkom tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej 5 dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať.

Právo účastníka, aby jeho vec bola prejednávaná verejne a v jeho prítomnosti, zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je potrebné chápať tak, že súd je povinný umožniť účastníkovi uplatnenie práva konať a rozhodnúť v jeho neprítomnosti. Dokazovanie je časťou občianskeho súdneho konania, v ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Účastníci konania majú procesnú, dôkaznú povinnosť, teda povinnosť uviesť dôkazy na preukázanie tvrdených skutočností. Procesný dôsledok spojený s dôkaznou povinnosťou môže mať za následok neunesenie dôkazného bremena. Dôkaznú povinnosť môže plniť účastník od začiatku konania v návrhu na začatie konania, vo vyjadrení k nemu mimo týchto procesných úkonov v rámci prípravy pojednávania, pri odročovaní pojednávania. Jej cieľom je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na účastníkovi konania bez ohľadu na jeho procesné postavenie. Za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav. Podľa ust. § 129 ods. 1 O.s.p. možno vykonať dokazovanie listinami tak, že predseda senátu

(samosudca) na pojednávaní listinu alebo jej časť prečíta alebo oboznámi ich obsah. Podľa ust. § 122 ods. 1 O.s.p. súd vykonáva dokazovanie na pojednávaní, ak neboli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávania.

Navrhovateľ v množstve svojich podaní na súdoch tvrdí, že súd mu svojim postupom odňal možnosť konať pred súdom, avšak ako bolo vyššie konštatované, v danej veci bolo nariadené pojednávanie na konkrétny termín, navrhovateľ bol riadne a včas predvolaný bez ospravedlnenia sa nedostavil s tým, že na pojednávaní sa súd prvého stupňa oboznámil s obsahom spisu a obsahom exekučného spisu súdu. Pokiaľ teda súd prvého stupňa na pojednávaní vykonal dôkazy navrhované navrhovateľom a poskytol možnosť obom účastníkom zúčastniť sa pojednávania, čím mali možnosť vyjadriť sa k dôkazom, resp. navrhnúť ďalšie dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, takýmto postupom súdu prvého stupňa nedošlo k porušeniu princípov kontradiktórnosti, princípu rovnosti zbraní ako základných definičných prvkov práva na spravodlivé súdne konanie. Súd prvého stupňa preto v prejednávanej veci dodržal zásadu priamosti, ústnosti vykonávania dôkazov ako jednu zo základných zásad občianskeho súdneho konania, ktorú zaručuje nielen Ústava (čl. 48 ods. 2), ale aj Dohovor (čl. 6 ods. 1), keďže táto zásada je súčasťou práva účastníkov konania na spravodlivé prejednanie veci týkajúce sa ich občianskych práv a záväzkov. Postupom súdu prvého stupňa preto nedošlo k porušeniu práva vyjadriť sa ku každému z vykonaných dôkazov v zmysle čl. 48 ods. 1 Ústavy SR, k porušeniu zásad priamosti a ústnosti vykonávaných dôkazov a kontradiktórnosti sporového konania.

Pokiaľ navrhovateľ spochybňoval v konaní zákonného sudcu s poukazom na ust. § 15 ods. 1 O.s.p., odvolací súd zdôrazňuje, že o vylúčení zákonného sudcu už rozhodoval. Odvolací súd v aktuálnom konaní nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by spochybňovali nestrannosť zákonného sudcu. Dôvod na vylúčenie sudcu nezakladá ani skutočnosť, že sudca má prejednať a rozhodnúť vec, v ktorej odporcom je súd, na ktorom tento sudca vykonáva súdnictvo (vid'. napr. uznesenie NS SR, sp. zn. 3Nc 14/2010). Pre účely preskúmvanej veci odvolací súd zdôrazňuje, že dôvodom na vylúčenie sudcu nie je bez ďalšieho ani to, že vykonáva súdnictvo na súde, ktorý údajne podľa tvrdenia navrhovateľa svojim nesprávnym úradným postupom v inej právnej veci založil zodpovednosť odporcu za majetkovú škodu a nemajetkovú ujmu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z.

V predmetnej veci bol správny postup súdu prvého stupňa, ktorý dospel k záveru, že nárok navrhovateľa nie je dôvodný, a to s poukazom na jeho skutkové tvrdenia, uvedené v návrhu, ako aj s poukazom na neunesenie dôkazného bremena na strane navrhovateľa v danej veci.

Preto krajský súd ako súd odvolací v konečnom dôsledku rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil, pričom zároveň dodáva, že pokiaľ sa navrhovateľ vo svojom odvolaní dovoláva ústavnej sťažnosti, ktorú podal na postup krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, tieto sťažnosti ako vyplývajú z ustálenej praxe boli ústavným súdom zamietnuté a preto ani táto námietka o rozhodovaní veci vylúčeným sudcom zo strany navrhovateľa dôvodná nie je.

O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 142 ods. 1 a ust. § 151 ods. 1 O.s.p., kedy úspešnému odporcovi v konaní náhrada trov odvolacieho konania priznaná nebola, nakoľko tento si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.